

Sygn. akt: III U 156/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Obrębska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Ossowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 czerwca 2015r. w O.

sprawy z odwołania S. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o dodatek pielęgnacyjny

na skutek odwołania S. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 27.01.2015r. **znak** (...)

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje S. Z. prawo do dodatku pielęgnacyjnego na okres od dnia 01.01.2015r. do dnia 31.12.2017r.;
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27.01.2015r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił S. Z. prawa do dodatku pielęgnacyjnego.

Decyzję powyższą S. Z. zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie, w którym wywodził, że w dalszym ciągu jest całkowicie niezdolny do pracy i samodzielnej egzystencji.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS S. Z. nie został uznany za niezdolnego do samodzielnej egzystencji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce ustalił i zważył, co następuje:

Decyzją z dnia 06.11.2007r. ZUS przyznał S. Z. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i prawo do dodatku pielęgnacyjnego. Uprawnienia te były ubezpieczonemu okresowo przedłużane, ostatnio do 31.12.2014r.

W związku z upływem okresu, na który świadczenie zostało przyznane, w dniu 28.11.2014r. S. Z. zwrócił się do ZUS z wnioskiem o przyznanie mu prawa do renty i dodatku pielęgnacyjnego na dalszy okres.

Decyzją z dnia 27.01.2015r. ZUS przyznał S. Z. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na dalszy okres począwszy od 01.01.2015r., natomiast drugą decyzją wydaną tego samego dnia odmówił mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego podnosząc, że orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS nie został on uznany za niezdolnego do samodzielnej egzystencji. Powyższa decyzja została przez ubezpieczonego zaskarżona w przedmiotowym postępowaniu.

Odwołanie od powyższej decyzji ZUS jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do renty lub emerytury, jeżeli osoba taka została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz samodzielnej egzystencji lub ukończyła 75 lat.

Definicję osoby niezdolnej do pracy podaje natomiast art. 12 ust. 1-3 tejże ustawy, który stanowi, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ust. 1), przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (ust. 2). Natomiast art. 13 ust. 5 precyzuje, że w przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych orzeka się niezdolność do samodzielnej egzystencji.

W świetle powyższych przepisów skuteczność odwołania S. Z. zależna była od wykazania, że jest on niezdolny do samodzielnej egzystencji. Okoliczność, że odwołujący jest osobą całkowicie niezdolną do pracy była poza sporem.

W celu ustalenia powyższego, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu neurologii, ortopedii i chorób wewnętrznych, jako właściwych ze względu na schorzenia odwołującego, którzy w złożonej opinii, po przeprowadzeniu wywiadu z odwołującym, jego zbadaniu oraz po analizie zgromadzonej dokumentacji medycznej, rozpoznali u niego: znacznego stopnia dysfunkcję układu ruchu, zwłaszcza kończyn dolnych z powodu zaawansowanej choroby zwyrodnieniowej stawów kończyn i kręgosłupa z niedowładem spastycznym kończyn dolnych po przebytej w dzieciństwie ch. H. – M., przebyte pourazowy krwiak podtwardówkowy w 2006r. - leczony zachowawczo, przebyte przezkrętarzowe złamanie kości uda prawego - leczone zachowawczo, niedrożność mechaniczną jelit z powikłaniami w 2006r., przebyte ostre zapalenie trzustki w 2006r., przepuklinę olbrzymią brzuszną w bliźnie pooperacyjnej, uogólnioną miażdżycę naczyń oraz ogólne wyniszczenie. Wskazując na powyższe rozpoznania biegli uznali, że wnioskodawca jest nadal całkowicie niezdolnym do pracy oraz niezdolny do samodzielnej egzystencji.

W uzasadnieniu opinii biegli wskazali, że 59-letni badany jest niedołężny, wyniszczony, ma niewydolny chód, opiera się na kuli, podtrzymywany przez żonę, nie rozbiera się samodzielnie. Kontakt nieco utrudniony, gdyż ma luki pamięciowe odnośnie przebiegu swoich chorób. Żona twierdzi, iż z powodu trudności z chodzeniem, zaburzeniami równowagi i orientacji nie wychodzi z mieszkania oraz na co dzień wymaga pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych - jedzenie, higiena. Biegli wskazali na znaczne pogorszenie stanu zdrowia od 2006r. kiedy doznał urazu głowy, którego efektem był krwiak podtwardówkowy leczony zachowawczo. W 2006r. wystąpiła niedrożność mechaniczna jelit powikłana przedziurawieniem uchyłka esicy, zapaleniem otrzewnej, przetoką kałową, ostrym zapaleniem trzustki, co w okresie 2006-2007 było powodem 5-cio krotnej hospitalizacji i leczenia na oddziale chirurgii. Po operacjach brzusznych wytworzyła się w bliźnie olbrzymia przepuklina nieoperacyjna (nosi pas). Zaawansowana choroba zwyrodnieniowa stawów kończyn, kręgosłupa z niedowładem kończyn dolnych (po przebytej prawdopodobnie chorobie H.-M.), przebyte złamanie kości udowej w 2012r. w znacznym stopniu utrudnia pacjentowi poruszanie. Zaawansowana miażdżycza naczyń, ogólne wyniszczenie, osłabienie siły mięśniowej, problemy z pamięcią, koncentracją, orientacją łącznie z wyżej wymienionymi chorobami powodują, iż pacjent jest całkowicie niezdolny do pracy i samodzielnej egzystencji nadal do 31.12.2017r.

Odwołujący nie zgłosił zastrzeżeń do wskazanej wyżej opinii. Organ rentowy natomiast w piśmie z dnia 18.06.2015r. wniósł o powołanie innego zespołu biegłych, wskazując na znaczne rozbieżności w badaniu przedmiotowym, w krótkim odstępie czasu pomiędzy badaniem przez Komisję Lekarską ZUS a biegłymi.

Sąd powyższy wniosek organu rentowego w oparciu o art. 217 § 3 k.p.c. oddalił uznając, że sporne okoliczności zostały już wyjaśnione. Argumenty podniesione w piśmie procesowym organu rentowego nie uzasadniają zdaniem Sądu stanowiska, że istniała obiektywnie potrzeba skorzystania z opinii kolejnych biegłych. Odmienna ocena stanu zdrowia odwołującego w kontekście jego zdolności do samodzielnej egzystencji dokonana przez organ rentowy, nie zawierająca konkretnych i przekonujących argumentów podważających miarodajność opinii lub co najmniej miarodajność tę poddających w wątpliwość, nie może zdaniem Sądu decydować o zasadności dopuszczenia dowodu z kolejnego zespołu biegłych. Wbrew twierdzeniom organu rentowego, który wskazywał na znaczne rozbieżności w opisie stanu przedmiotowego dokonanego przez Komisję Lekarską i biegłych, nie można wykluczyć, że na przestrzeni kilku miesięcy doszło do pogorszenia tego stanu w zakresie, na jaki wskazywali biegli w swojej opinii. Podnieść też należy na marginesie, że opinia biegłych koresponduje również z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 22.12.2014r., który również stwierdził u odwołującego niezdolność do samodzielnej egzystencji. Wskazać też należy, że zarówno doktryna jak i orzecznictwo stoją na stanowisku, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (vide wyrok SN z 4 sierpnia 1999 r, I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 15, poz. 479). Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie, potrzeby powołania kolejnego zespołu biegłych, nie widział. Sąd podzielił wywody i wnioski opinii biegłych lekarzy sądowych powołanych do wydania opinii w przedmiotowej sprawie. Podkreślić należy, że wydane one zostały przez biegłych lekarzy o specjalnościach odpowiednich do ujawnionych wcześniej u odwołującego jednostek chorobowych, po dokonaniu analizy zebranej w sprawie dokumentacji medycznej, przeprowadzeniu wywiadu oraz badań odwołującego. Zarówno rozpoznanie, jak i wnioski, jakie znajdują się w opinii są przekonujące, spójne i logiczne. Wszyscy biegli, występujący w sprawie, wydali opinię, popartą logiczną argumentacją, z której wynika, że stan zdrowia odwołującego czyni go nadal okresowo całkowicie niezdolnym do pracy i niezdolnym do samodzielnej egzystencji.

Podzielając w pełni wnioski opinii biegłych, Sąd uznał, że odwołujący spełnia kryteria do przyznania mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego, jakimi są w świetle cytowanego wyżej art. 75 ustawy emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, całkowita niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji. Aktualny stan zdrowia i rodzaj schorzeń, na jakie cierpi odwołujący implikuje nadal okresowo potrzebę stałej opieki i pomocy osób trzecich przy zaspokajaniu jego podstawowych potrzeb życiowych.

Dlatego też, mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy działając na zasadzie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję ZUS z dnia 27.01.2015r., w ten sposób, że przyznał odwołującemu prawo do dodatku pielęgnacyjnego na okres od dnia 01.01.2015r. do 31.12.2017r.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stosowanym odpowiednio, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do dodatku pielęgnacyjnego, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwołującemu prawa do dodatku pielęgnacyjnego już na etapie postępowania administracyjnego. Jak wynika z opinii biegłych, nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia odwołującego w zakresie badania przedmiotowego, w porównaniu ze stanem z czasu badania przez Komisję Lekarską ZUS. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.